

پژوهشی در فرهنگ اقتصادی پالگریو

دکتر سید حسین میرجلیلی

(دانشیار پژوهشکده اقتصاد)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

تهران، ۱۳۹۱

سرشناسه: میرجلیلی، سیدحسین، ۱۳۳۳ -

عنوان و نام پدیدآور: پژوهشی در فرهنگ اقتصادی پالگریو/ مولف سیدحسین میرجلیلی.

مشخصات نشر: تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۲۶۳ ص: جدول.

شابک: 978-964-426-610-2

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: اقتصاد -- واژه نامه ها

شناسه افزوده: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

رده بندی کنگره: ۱۳۹۱ پ۸۳/م ۶۱/ HB

رده ی دیویی: ۳۳۰/۰۳

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۳۴۳۲

پژوهشی در فرهنگ اقتصادی پالگریو

مولف: دکتر سیدحسین میرجلیلی

ویراستار: جلیلا ماهری لنگرودی

ناشر: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

شماره: ناصر زعفرانیچی

ناشر چاپ: مجید اسماعیلی زارع

نسخه پرداز: فرزاد صادقیان

آماده سازی: علیرضا بهرامی

نمونه خوان: آرش بهرامی

حروفنگار و صفحه آرا: بهرهم

طرح و اجرای روی جلد: بهرهم کاویان

چاپ اول: ۱۳۹۱

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: بیک فرهنگ

ردیف انتشارات: ۹۱-۴۱

بها: ۱۰۰۰۰ تومان

حق چاپ برای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی محفوظ است.

ISBN 978-964-426-610-2

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۴۲۶-۶۱۰-۲

نشانی: تهران، صندوق پستی: ۱۴۱۵۵۶۴۱۹، تلفن: ۸۸۰۴۶۸۹۱-۳، فاکس: ۸۸۰۳۶۳۱۷

فهرست مطالب

مقدمه ۷

فصل اول: معرفی فرهنگ اقتصادی پالگریو ۹

۱-۱. مقدمه ۹

۱-۲. فرهنگ اقتصاد سیاسی (ویرایش اول و دوم) ۱۱

۱-۳. شکل‌گیری و تدوین پالگریو جدید ۱۳

۱-۴. شیوه فرهنگ نگاری پالگریو جدید ۱۸

۱-۵. پالگریو جدید چه نوع اثر مرجعی است؟ ۲۲

۱-۶. چرا عنوان فرهنگ پالگریو از «اقتصاد سیاسی» به «اقتصاد» تغییر کرده ۲۴

۱-۷. نتیجه گیری ۲۴

فصل دوم: پیشینه بررسی ۲۷

۲-۱. مقدمه ۲۷

۲-۲. مقالات مروری (کلی - رضمعی) ۲۸

۲-۲-۱. مرور دیویس و سدرسون (مروری) ۲۸

۲-۲-۲. مرور ویلیام سسیر (مروری) ۳۰

۲-۲-۳. مرور اندرو وولارد (مروری) ۳۱

۲-۲-۴. مرور جین واندرلیچ (مدخل‌های اقتصاد کشاورزی) ۳۱

۲-۲-۵. مرور کرابه (مدخل‌های منابع طبیعی) ۳۳

۲-۲-۶. مرور وارن ساموئلز (مدخل‌های فلسفه و روش‌شناسی اقتصاد) ۳۴

۲-۲-۷. مرور لانس دیویس (مدخل‌های تاریخ اقتصادی) ۳۷

۲-۳. مقالات ارزیابی انتقادی (پوشش - تکنیک) ۳۷

۲-۳-۱. ارزیابی بهرام نوزاد ۳۷

۲-۳-۲. ارزیابی اکونومیست ۳۷

۲-۳-۳. ارزیابی ویلیام ثویت ۴۱

۲-۳-۴. ارزیابی سوزان دنتزر ۴۲

- ۴۳..... ۲-۳-۵. ارزیابی الکساندر روزنبرگ
- ۴۴..... ۲-۳-۶. ارزیابی جان بری
- ۴۵..... ۲-۳-۷. ارزیابی ماکس استوئر
- ۴۶..... ۲-۳-۸. ارزیابی ویکتوریا چیک
- ۴۹..... ۲-۳-۹. ارزیابی نورمن استون
- ۴۹..... ۲-۳-۱۰. ارزیابی دیوید وارث
- ۵۰..... ۲-۳-۱۱. ارزیابی هربرت استین
- ۵۶..... ۲-۳-۱۲. ارزیابی پل سی برایت
- ۶۰..... ۲-۳-۱۳. ارزیابی چارلز استورچ
- ۶۲..... ۲-۴-۱. مقاله نقد روش شناختی (جانبداری)
- ۶۲..... ۲-۴-۱. نقد مارک بلاگ
- ۷۳..... ۲-۴-۲. نقد جم. ح. استیگلر
- ۷۹..... ۲-۴-۳. نقد پ. ساد. ئلسن
- ۸۰..... ۲-۴-۴. نقد آرت. سلدا
- ۸۴..... ۲-۴-۵. نقد مارک بلاگ
- ۸۶..... ۲-۴-۶. نقد ویلیام بامس
- ۸۸..... ۲-۴-۷. نقد رابرت سولو
- ۸۹..... ۲-۴-۸. نقد جان ویتاکر
- ۹۳..... ۲-۴-۹. نقد ر. بیلی
- ۹۵..... ۲-۴-۱۰. نقد رابرت هیلبرونر
- ۹۸..... ۲-۴-۱۱. نقد پ. ر. براهماناندا
- ۱۰۲..... ۲-۵. پاسخ تدوینگران به نقدها
- ۱۰۲..... ۲-۵-۱. پاسخ نیومن به نقدها
- ۱۰۴..... ۲-۵-۲. پاسخ میل گیت به نقدها
- ۱۱۳..... ۲-۶. جمع بندی
- ۱۱۵ فصل سوم: مکتب نئوریکاردویی در فرهنگ اقتصادی پالگریو ...
- ۱۱۵..... ۳-۱. مقدمه

فصل اول: معرفی فرهنگ اقتصادی پالگریو □ ۵

۳-۲. مکتب‌های دگراندیش..... ۱۱۵

۳-۳. مکتب نئوریکاردویی ۱۱۹

۳-۴. مدخل‌های نئوریکاردویی ۱۳۰

۳-۵. نتیجه‌گیری..... ۱۴۹

فصل چهارم: مکتب پساکینزی در فرهنگ اقتصادی پالگریو..... ۱۵۱

۴-۱. مقدمه..... ۱۵۱

۴-۲. مکتب پساکینزی..... ۱۵۱

۴-۳. مدخل‌های پساکینزی..... ۱۶۸

۴-۴. نتیجه‌گیری..... ۱۹۰

فصل پنجم: اقتصاد مارکسیستی در فرهنگ اقتصادی پالگریو... ۱۹۳

۵-۱. مقدمه..... ۱۹۳

۵-۲. اقتصاد مارکسیستی..... ۱۹۳

۵-۳. مدخل‌های اقتصاد مارکسیستی..... ۱۹۸

۵-۴. نتیجه‌گیری..... ۲۰۶

فصل ششم: جانبداری تدوین و جامعیت فرهنگ اقتصادی

پالگریو جدید..... ۲۰۷

۶-۱. مقدمه..... ۲۰۷

۶-۲. مقالات تدوینگران..... ۲۰۷

۶-۳. جامعیت نسبی در فرهنگ اقتصادی پالگریو..... ۲۳۸

۶-۴. نتیجه‌گیری..... ۲۴۷

جمع‌بندی پژوهش و پیشنهاد..... ۲۴۹

منابع..... ۲۵۱

مقدمه

فرهنگ اقتصادی پالگريو، يکي از جامع‌ترين فرهنگ‌هاي انگليسي زبان علوم اقتصادي است که در کتابخانه اغلب دانشکده‌ها و مراکز پژوهشي اقتصادي کشور وجود دارد و مورد استفاده مدرسان، دانشجويان و پژوهشگران علوم اقتصادي در سراسر دنيا قرار مي‌گيرد. تايدي از استادان و محققان اقتصادي کشور نيز نسخه‌اي از آن را در اختيار دارند و به‌عنوان يک مرجع علمي معتبر به آن مراجعه مي‌کنند. در واقع فرهنگ چهارجلدي پالگريو اقتصاد، جامع‌ترين فرهنگ دايره‌المعارفي علوم اقتصادي است که در ايران در دسترس محققان قرار دارد.

پس از انتشار دوره چهارجلدي آن در سال ۱۹۸۷، مقالات مروري و نقد توسط اقتصاددانان صاحب‌نام در مجلات معتبر علمي از آن منتشر شد. در اين مقالات، تدوينگران اين فرهنگ مورد انتقاد قرار گرفته‌اند که بخشي از مدخل‌هاي آن را جانبدارانه و با گرايش فکري مکتب‌بندي دگراندیش اقتصادي تدوين کرده‌اند؛ درحالي که از يک فرهنگ توصيفي مربوط به يک رشته علمي خاص، انتظار مي‌رود بي‌طرفانه باشد. پرسش اصلي اين پژوهش اين است: آيا فرهنگ اقتصادي پالگريو، جانبدارانه است و مکتب‌هاي فکري مشخصي را ترويج مي‌کند؟

هدف اين تحقيق، راستي آزمائي گرايش‌هاي فکري مطرح شده توسط منتقدان است. بدین‌منظور، ابتدا فرهنگ اقتصادي پالگريو معرفي مي‌شود و در ادامه پيشينه اين بررسي مطرح مي‌شود و مکتب‌هاي دگراندیش و مصاديق جانبداري‌ها در مدخل‌هاي فرهنگ اقتصادي پالگريو مورد کنوکاو و تحليل قرار مي‌گيرد تا بدین ترتيب مشخص شود که آيا هر مدخل يا گروهی از مدخل‌ها، به‌دنبال ترويج مکتب خاصي است يا بي‌طرفانه تدوين شده است. تدوين و انتشار فرهنگ اقتصادي پالگريو جديد براي افزايش «بينش» اقتصادي سياستگزاران، پژوهشگران، مدرسان و دانشجويان علوم اقتصادي انجام شده است. اميد است اين پژوهش بتواند در ارتقاي «بينش» اقتصادي آنان مؤثر باشد.

دکتر سيدحسين ميرجليلي

دانشيار پژوهشکده اقتصاد

پژوهشگاه علوم انساني